

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 302/05-93

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 29. novembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Báránaya a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť spoločnosti S., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. E. V., PhD., B., pre namietané porušenie základného práva domáhať sa svojich práv na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Ndob 57/2005 z 22. júla 2005 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo S., a. s., B., domáhať sa svojich práv na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Ndob 57/2005 z 22. júla 2005 porušené nebolo.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 302/05-24 z 3. novembra 2005 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť z 5. septembra 2005 obchodnej spoločnosti S., a. s., B. (ďalej aj „sťažovateľ“), zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu B., zastúpenej advokátom JUDr. E. V., PhD., B., ktorou namietala porušenie svojho základného práva domáhať sa svojich práv na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Ndob 57/2005 z 22. júla 2005 (ďalej aj „napádané uznesenie najvyššieho súdu z 22. júla 2005“ alebo „napádané uznesenie z 22. júla 2005“).

Sťažovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedol, že medzi ním (ako odporcom) a obchodnou spoločnosťou S., Cyperská republika, (ďalej aj „navrhovateľ“) prebieha sporové konanie o zaplatenie 350 000 000 Kč s prísl. zo zmeniek. Predmetný spor bol prejednávaný najvyšším súdom (sp. zn. M Obdo V 8/2002) na základe mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky. Najvyšší súd rozhodujúc o mimoriadnom dovolaní rozsudkom z 19. júna 2003 zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj prvostupňového súdu v predmetnej veci a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Na základe uvedeného rozhodnutia bol spis pridelený sudkyňi Krajského súdu v B. (ďalej aj „krajský súd“) JUDr. K. S. a je vedený pod sp. zn. 37 Zm 415/99.

Sťažovateľ podal 8. októbra 2003 návrh na vylúčenie sudkyne JUDr. K. S. z prejednávania a rozhodovania v uvedenej právnej veci. Návrh odôvodnil pochybnosťami o nezáujatosti sudkyne JUDr. K. S., ktoré boli vyvolané výrazne odlišným prístupom

sudkyne k právnenému zástupcovi navrhovateľa a právnenému zástupcovi sťažovateľa (ako odporcu v uvedenom konaní). V návrhu ďalej uviedol, že pochybnosti o nezaujatosti konajúcej sudkyne vznikli u neho aj s ohľadom na pomer sudkyne k jeho právnenému zástupcovi, a to z dôvodu, že tento vystupuje zároveň v právnej veci vedenej Okresným súdom M. (v súčasnosti Okresný súd B.) pod sp. zn. 5 C 6/01 ako právny zástupca žalovaného Ing. J. L., ktorého JUDr. K. S. v pozícii žalobcu žaluje za výroky uvedené Ing. J. L. na margo sudkyne JUDr. K. S. v spore vedenom krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99.

Najvyšší súd uznesením z 22. októbra 2003 v konaní vedenom pod sp. zn. Ndob 512/03 rozhodol, že sudkyňa krajského súdu JUDr. K. S. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99.

Po vydaní predmetného uznesenia sa však právny zástupca sťažovateľa dozvedel novú skutočnosť odôvodňujúcu jeho pochybnosti o nestrannosti sudkyne JUDr. K. S. pri prejednávaní veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99. Na základe odvolania vo veci sp. zn. 5 C 6/01, ktoré mu bolo doručené 11. novembra 2003, sa právny zástupca sťažovateľa (a zároveň Ing. J. L. vo veci vedenej Okresným súdom B. pod sp. zn. 5 C 6/01) dozvedel, že žalobkyňa JUDr. K. S. podala odvolanie proti rozsudku Okresnému súdu M. č. k. 5 C 6/01-124, ktorým bola zamietnutá jej žaloba voči Ing. J. L. o ochranu osobnosti.

Na základe uvedenej skutočnosti podal 8. januára 2004 právny zástupca sťažovateľa (odporcu vo veci sp. zn. 37 Zm 415/99) návrh na vylúčenie sudkyne JUDr. K. S. Právny zástupca sťažovateľa zdôraznil, že hoci najvyšší súd o námietke zaujatosti voči JUDr. K. S. rozhodol už uznesením z 22. októbra 2003, nejde o opakovanú námietku zaujatosti podanú z toho istého dôvodu (v zmysle § 15a ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej aj „OSP“) a nie je tým daná prekážka res iudicatae.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Ndob/2/2004 z 28. januára 2004 rozhodol, že sudkyňa krajského súdu JUDr. K. S. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 37 Zm 415/99.

Sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu najvyššieho súdu sťažnosť ústavnému súdu, ktorý nálezom sp. zn. III. ÚS 24/05 z 13. apríla 2005 sťažnosti vyhovel a rozhodol, že základné právo sťažovateľa domáhať sa svojich práv na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndob/2/2004 z 28. januára 2004 porušené. Zároveň označené uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Na základe predmetného nálezu ústavného súdu najvyšší súd vec opäť prejednal, pričom uznesením sp. zn. 6 Ndob 57/2005 z 22. júla 2005 rozhodol tak, že sudkyňa Krajského súdu v B. JUDr. K. S. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej týmto súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Ndob 57/2005 z 22. júla 2005 opätovne porušil jeho základné právo garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ sa domnieva, že porušenie uvedených práv spočíva v ústavne nekonformnej interpretácii § 14 ods. 1 OSP najvyšším súdom pri posudzovaní námietky zaujatosti, ktorý nezohľadnil ústavné princípy vyplývajúce z obsahu základného práva každého domáhať sa svojho práva na nestrannom súde v zmysle označených článkov ústavy, listiny a dohovoru. Najvyšší súd nepreskúmal v rámci konania o námietke zaujatosti dôvody na vylúčenie zákonného sudcu z objektívneho hľadiska a ústavne nekonformným spôsobom aplikoval zákonnú normu, t. j. vyložil ju v rozpore s ústavou, aplikujúc síce správnu právnu normu, avšak jej výklad nezodpovedá obsahu uvedeného základného práva.

Poukazujúc na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/05 z 13. apríla 2005 sťažovateľ uvádza: *«„Existencia nestrannosti musí byť určená podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci, a tiež podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť.“* (...) *Podľa názoru sťažovateľa porušovateľ opätovne nerešpektoval pri prejednaní námietky*

zaujatosti princípy vyplývajúce z objektívnej stránky práva na nestranný súd, a teda neriadil sa záväzným právnym názorom vysloveným v odôvodnení Ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2005, sp. zn.: III. ÚS 24/05. (...) pri objektívnom princípe nestrannosti je potrebné preskúmať, ako sa javí objektívne sudca v očiach strán, t. j. či existuje vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti. Oprávnenú pochybnosť už vyvoláva samotná skutočnosť, ktorá spochybňuje nezávislosť zákonného sudcu kvôli jeho vzťahu ku prejednávanej veci, stranám sporu, ich právnym zástupcom, a to aj z dôvodu jeho statusu (angažovanosti) sudcu v inej veci. Porušovateľ však opätovne nevyhodnotil, či status sudkyne JUDr. K. S. (žalobkyňa) voči žalovanému zastúpenému JUDr. E. V., PhD. v spore o ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde B. (sp. zn.: 5 C 6/01) spôsobuje na strane sťažovateľa zastúpeného JUDr. E. V., PhD. oprávnenú pochybnosť, že sudkyňa v očiach sťažovateľa nie je garanciou nestranného sudcu vo veci vedenej na Krajskom súde v B. (sp. zn.: 37 Zm 415/99). Skutočnosť, akým spôsobom sa sudkyňa v pozícii žalobkyne správala voči právnemu zástupcovi žalovaného je subjektívne posúdenie správania sa účastníkov v rámci konania, čo však nie je predmetom objektívneho posúdenia (týmto je samotný status sudkyne). Rovnako irelevantná pre posúdenie objektívnej stránky nezaujatosti je aj skutočnosť, koľkokrát sa účastníci stretli na pojednávaní a či právny zástupca žalovaného splnomocnil na zastupovanie svojho klienta advokáta - substitúta. (...) Sťažovateľ považuje za potrebné zdôrazniť, že na základe vyššie rozvedeného obsahu základného práva domáhať sa svojho práva na nestrannom súde vyplývajúceho z judikačnej činnosti Ústavného súdu SR a Európskeho súdu sudca môže síce subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť spochybnená so zreteľom na jeho status, ktorý môže súvisieť s prejednávanou vecou. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Zároveň byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti. Ide o dôveryhodnosť, ktorú v demokratickej spoločnosti musia súdy vzbudzovať vo verejnosti.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález: „Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 22. 07. 2005, sp. zn.: 6 Ndob 57/2005, ktorým nevylúčil z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v B. pod sp. zn.: 37 Zm 415/99 sudkyňu Krajského súdu v B. JUDr. K. S.

porušil základné právo obchodnej spoločnosti S., a. s., B., zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu B., domáhať sa svojho práva na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. 07. 2005, sp. zn.: 6 Ndob 57/2005, ktorým nevyhlásil z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v B. pod sp. zn.: 37 Zm 415/99 sudkyňu Krajského súdu v B. JUDr. K. S. sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril predseda najvyššieho súdu, ktorý vo svojom vyjadrení z 2. februára 2006 uviedol: „*Po predchádzajúcom zrušení rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2004, sp. zn. 5 Ndob 2/2004, sa senát podľa pokynov ústavného súdu oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu v M.. Zo skutočností vyplývajúcich zo spisu dospel k záveru, že vedenie sporu s osobou, ktorú v spore zastupuje rovnaký zástupca, ako sťažovateľa v predmetnej veci, vychádzajúc z konkrétnych okolností, nie je dôvodom pre pochybnosti o nestrannosti a nezáujatosti sudkyne Krajského súdu v B. JUDr. S., pre ktoré by mala byť vylúčená z prejednávania veci. Senát v písomnom vyhotovení rozhodnutie podrobne v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Nie som povolaný hodnotiť vecnú správnosť rozhodnutia príslušného senátu a nepovažujem to ani za potrebné. Súhlasím s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od verejného ústneho pojednávania.“*

Sťažovateľ listom 20. decembra 2005 prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu ústavnému súdu oznámil, že trvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Dňa 28. marca 2006 sa vo veci konalo ústne verejné zasadnutie za účasti právneho zástupcu sťažovateľa, na ktorom predniesol návrhy totožné s písomným podaním sťažovateľa z 5. septembra 2005 žiadajúc navyše, aby ústavný súd „... *zaviazal Najvyšší súd Slovenskej republiky na náhradu trov konania*“.

Právny zástupca sťažovateľa poukázal na argumentáciu uvedenú v sťažnosti z 5. septembra 2005 s tým, že najvyšší súd podľa jeho názoru „... *rezignoval na skutočné*

posúdenie objektívnych dôvodov zaujatosti pani doktorky S. a k záveru o neexistencii objektívnych hľadísk zaujatosti došiel z neprípustných dôvodov, ktorými sa tieto otázky nemôžu preukazovať...“, pretože tieto dôvody sa týkajú subjektívneho hľadiska posudzovania nestrannosti a nezaujatosti sudcu. Vo vzťahu k napádanému uzneseniu najvyššieho súdu z 22. júla 2005 taktiež uviedol: „... na konci strany piatej a na začiatku strany šiestej najvyšší súd konštatuje alebo uvádza a poukazuje na časový horizont pre čas zastupovania Ing. L. pánom doktorom E. V. a podanou námietkou zaujatosti. Uvádza pritom, že Ing. L. udelil plnomocenstvo pánovi doktorovi E. V. dňa 26. februára 2003, pričom námietka zaujatosti bola podaná dňa 9. januára 2004, teda takmer rok po tom, čo namietateľ došiel k záveru, že zákonná sudkyňa nie je nestranná. Namietateľ, výslovne pán doktor E. V., pravdepodobne.

K tejto veci by som odkázal na úvodné strany našej ústavnej sťažnosti, kde je pomerne podrobne popísaná chronológia prípadu, a z ktorej vyplýva, že námietky najvyššieho súdu v tomto smere sú nedôvodné, nakoľko najsamprv dňa 19. 6. 2003 došlo k zrušeniu rozsudku súdu prvého stupňa vo veci 37 Zm 415/99 Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní o mimoriadnom dovolaní a už dňa 8. 10. pán doktor E. V. zastupujúci Slovenský plynárenský priemysel podal prvú z námietok zaujatosti voči pani doktorke K. S. v právnej veci krajského súdu 37 Zm 415/99. To znamená, že sťažovateľ vo veci spochybňovania nezaujatosti pani doktorky K. S. riadne konal a nevyčkával jeden rok, ako to uvádza najvyšší súd vo svojom uznesení.“

Predseda najvyššieho súdu sa na verejnom zasadnutí senátu nezúčastnil napriek tomu, že o termíne jeho konania bol informovaný.

V podaní doručenom ústavnému súdu 6. apríla 2006 vyčíslil právny zástupca sťažovateľa požadovanú výšku náhrady trov konania pred ústavným súdom sumou 14 583 Sk.

Predseda najvyššieho súdu listom z 3. novembra 2006 č. k. KP 8/05-8 oznámil ústavnému súdu, že na verejnom ústnom pojednávaní, ktoré sa bude konať 29. novembra 2006, sa nezúčastní.

II.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa vrátane jej príloh, z vyjadrenia najvyššieho súdu proti ktorému sťažnosť smeruje, ako aj z obsahu predložených listinných dôkazov obsiahnutých v spisoch týkajúcich sa konania vedeného Krajským súdom v B. pod sp. zn. 37 Zm 415/99, rozhodovania najvyššieho súdu o námietke zaujatosti pod sp. zn. 6 Ndob 57/2005 a konania vedeného Okresným súdom B. pod sp. zn. MA 5 C 6/01 (predtým Okresným súdom M. pod sp. zn. 5 C 6/01), zistil ústavný súd nasledovný skutkový stav, relevantný pre posúdenie sťažovateľovej sťažnosti :

1. Ku konaniu vedenému Krajským súdom v B. pod sp. zn. 37 Zm 415/99 a k rozhodovaniu najvyššieho súdu o námietke zaujatosti pod sp. zn. 6 Ndob 57/2005

Konanie v predmetnej veci začalo 25. marca 1999. V uvedený deň U., a. s., Česká Republika (ďalej aj „žalobca“), podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu krajskému súdu návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, domáhajúc sa proti právnenému predchodcovi sťažovateľa – S., štátny podnik, B. (ďalej aj „žalovaný“), zaplata 350 000 000 Kč s príslušenstvom. Návrh bol doplnený 31. marca 1999.

Podaním z 27. apríla 1999 doručeným krajskému súdu 30. apríla 1999 oznámil advokát JUDr. E. V. prevzatie zastupovania žalovaného v uvedenej veci, o čom predložil plnomocenstvo a požiadal o doručovanie písomností určených žalovanému.

Krajský súd zmenkovým platobným rozkazom č. k. 37 Zm 415/99-41 zo 17. mája 1999 žalovanému uložil, aby do troch dní od jeho doručenia zaplatil žalobcovi uplatňovanú sumu alebo v tej istej lehote podal odôvodnené námietky. Námietky žalovaného proti zmenkovému platobnému rozkazu boli krajskému súdu doručené 2. júna 1999.

Na pojednávaní vo veci konanom 17. apríla 2000 vyhlásil krajský súd rozsudok, ktorým ponechal zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu v platnosti. Právny zástupca

žalovaného podal hneď po vyhlásení rozsudku odvolanie. Spis bol predložený najvyššiemu súdu 21. júna 2000.

Na pojednávaní konanom 29. novembra 2001 najvyšší súd vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý prvostupňový rozsudok krajského súdu potvrdil. Proti svojmu rozhodnutiu pripustil dovolanie. Spis bol krajskému súdu vrátený 21. decembra 2001. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 10. januára 2002.

Žalovaný podal 21. januára 2002 proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktoré doplnil podaním zo 7. februára 2002. Právny zástupca žalobcu sa vyjadril k dovolaniu 15. februára 2002 a 18. februára 2002. Spis bol najvyššiemu súdu predložený 20. februára 2002. Uznesením sp. zn. Obdo V 13/2002 z 30. októbra 2002 najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol. Rozhodnutie bolo právnym zástupcom strán sporu doručené 6. decembra 2002.

Dňa 20. decembra 2002 bolo najvyššiemu súdu doručené mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora proti rozsudku krajského súdu zo 17. apríla 2000 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu z 29. novembra 2001 v uvedenej veci. Vec sa prejednávala pod sp. zn. M Obdo V 8/02.

Dňa 4. júna 2003 bolo najvyššiemu súdu doručené podanie právneho zástupcu žalobcu, v ktorom oznámil, že na majetok žalobcu bol 29. mája 2003 vyhlásený konkurz a poukázal na § 14 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti žalovaný podaním doručeným najvyššiemu súdu 9. júna 2003 navrhol pokračovať v konaní s poukazom na § 14 ods. 5 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

Rozsudkom sp. zn. M Obdo V 8/2002 z 19. júna 2003 najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Spis bol krajskému súdu vrátený 30. júla 2003.

Dňa 9. októbra 2003 vzniesol žalovaný námietku zaujatosti sudkyne krajského súdu JUDr. K. S. argumentujúc okrem iného sporom o ochranu osobnosti tejto sudkyne s Ing. J. L. ohľadne jeho výrokov prednesených v súvislosti predmetnou vecou, v ktorom zastupuje Ing. J. L. právny zástupca žalovaného. Najvyšší súd uznesením sp. zn. Ndob 512/03 z 22. októbra 2003 námietku zaujatosti zamietol.

Krajský súd uznesením č. k. 37 Zm 415/99-948 z 8. decembra 2003 konanie vo veci prerušil. Správkyňa konkurznej podstaty žalobcu podala proti tomuto rozhodnutiu 30. decembra 2003 odvolanie faxom doplnené nasledujúci deň písomným vyhotovením podania.

Podaním z 8. januára 2004 doručeným krajskému súdu 9. januára 2004 navrhol právny zástupca žalovaného vo vlastnom mene vylúčiť sudkyňu JUDr. K. S. z prejednávania predmetnej veci argumentujúc okolnosťami v konaní vedenom Okresným súdom M. (spor o ochranu osobnosti) pod sp. zn. 5 C 6/01.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Obo 9/04 z 26. januára 2004 potvrdil uznesenie krajského súdu z 8. decembra 2003 o prerušení konania.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Ndob 2/2004 z 28. januára 2004 zamietol námietku zaujatosti právneho zástupcu žalovaného z 8. januára 2004. Spis bol krajskému súdu vrátený 16. februára 2004.

Dňa 12. júla 2004 navrhol žalobca pokračovať v konaní. Dňa 27. júla 2004 a následne aj 9. augusta 2004 doručil žalobca krajskému súdu návrh na vyslovenie súhlasu so vstupom spoločnosti S., Cyperská republika, do konania namiesto žalobcu z dôvodu prevodu zmienok, na základe ktorých bola uplatňovaná sporná pohľadávka na túto spoločnosť. Krajský súd uznesením č. k. 37 Zm 415/99-1077 z 24. januára 2005 pripustil zámenu na strane žalobcu.

Na základe žiadosti najvyššieho súdu z 11. júla 2005 mu bol 14. júla 2005 predložený spisový materiál v predmetnej veci ku konaniu vedenému najvyšším súdom pod sp. zn. 6 Ndob 57/2005. Dňa 21. júla 2005 bol najvyššiemu súdu v súvislosti s uvedeným konaním predložený spis Okresného súdu B. (predtým Okresného súdu M.) sp. zn. MA – 5 C 6/01.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Ndob 57/2005 z 22. júla 2005 rozhodol (po zrušení uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndob 2/2004 z 28. januára 2004 nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 24/05-90 z 13. apríla 2005), že JUDr. K. S. nie je vylúčená z prejednávania predmetnej veci. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol: *„Z ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p. v spojitosti s ust. § 15a O. s. p., z ktorých treba vychádzať pri posudzovaní námietky zaujatosti predpokladá taký vzťah osobného záujmu sudcu vo veci, alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkovi konania, či ich zástupcom, ktorý by odôvodnil vznesenú námietku zaujatosti, keďže postup sudcu by mohol objektívne ovplyvniť prejednanie a rozhodnutie vo veci samej.*

Pri svojom rozhodovaní Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal zo zapožičaného spisu bývalého Okresného súdu v M. sp. zn. 5 C 6/01, spisu vedeného na Krajskom súde v B. pod sp. zn. 37 Zm 415/99, písomného vyjadrenia namietanej zákonnej sudkyne.

Keďže obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v danej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto skúmal nestrannosť zo subjektívneho a objektívneho hľadiska. Subjektívne hľadisko nestrannosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zistil z osobného presvedčenia sudcu prejednávajúceho danú vec, vyjadreného v jeho písomnom vyjadrení, z ktorého vyplýva, že zákonná sudkyňa JUDr. K. S. sa vo veci necíti byť zaujatá.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či v predmetnej veci bola zachovaná aj objektívna nestrannosť, t. j. či sú poskytnuté dostatočné závery pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti o objektívnej nestrannosti zákonnej sudkyne.

Teda posúdenie objektívnej nestrannosti posudzoval Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa vonkajších objektívnych skutočností zisťovaním, či sudca poskytuje dostatočné záruky na nestranné rozhodovanie bez akýchkoľvek pochybností o jeho

nestrannosti. Nedostatok nestrannosti sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach.

Namietateľ - priamy zástupca žalovaného v podaní z 8. januára 2004 svoj návrh odôvodnil pochybnosťami o nezaujatosti zákonnej sudkyne odlišným správaním k právnenému zástupcovi žalovaného, ďalej poukázal, že pomer zákonnej sudkyne k právnenému zástupcovi žalovaného je negatívny i z dôvodu, že tento vystupuje zároveň ako právny zástupca Ing. L., ktorého zákonná sudkyňa žaluje v právnej veci ochrany osobnosti za výroky Ing. L. na margo postupu zákonnej sudkyne v spore sp. zn. 37 Zm 415/99.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil zo spisu sp. zn. 5 C 6/01 vedenom teraz na Okresnom súde B., že zákonná sudkyňa podala žalobu na ochranu osobnosti na okresný súd dňa 21. júna 2000.

Dňa 10. októbra 2001 vzala ako žalobkyňa žalobu v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy 100 000,- Sk späť.

Namietateľ sa stal právnym zástupcom žalovaného Ing. L. 26. februára 2003. Pojednávanie 3. marca 2003 sa nezúčastnila zákonná sudkyňa JUDr. S.

Na pojednávaní konanom dňa 10. apríla 2003 podala návrh na úpravu petitu žaloby, žalovaný cestou svojho právneho zástupcu - navrhovateľa dal súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby. Vystupovanie žalobkyne JUDr. S., ako aj právneho zástupcu žalovaného JUDr. E. V. bolo korektné, bez osobných invektív, spočívajúce v prednese právnych názorov, čo vyplýva zo zápisnice z pojednávania (č. l. 89). Žalovaný svoje výroky považoval za hodnotiaci úsudok a tie, ako uviedol, nemožno žalovať. Taktiež uviedol, že bolo podané trestné oznámenie na zákonnú sudkyňu. Právny zástupca taktiež uviedol, že žalobkyňa (zákonná sudkyňa) nebola stíhaná, ani disciplinárne potrestaná, je sudkyňou a súdi ďalej.

(...)

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyššie uvedeného vyvodil, že ako zákonná sudkyňa, tak aj právny zástupca žalovaného - namietateľ vystupovali v spore bývalého Okresného súdu v M. vedenom pod sp. zn. 5 C 6/01 korektne, bez náznakov antipatie, pričom sa v tomto, konaní osobne stretli jeden raz.

Je síce pravdou, že rozsudkom bývalého Okresného súdu v M. zo 14. apríla 2003 č. k. 5 C 6/01-124 bola žaloba zákonnej sudkyne zamietnutá, ale odvolací súd uznesením z 31. marca 2004 č. k. 10 Co 309/03 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu I. stupňa

na ďalšie konanie. Preto neobstojí tvrdenie namietateľa o vytvorení si určitého subjektívneho vzťahu, resp. postoja zákonnej sudkyne k namietateľovi z dôvodu zamietnutia jej žaloby súdom prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní objektívnej nestrannosti zákonnej sudkyne vychádzal aj z jej vedenia veci vedenej na Krajskom súde v B. pod sp. zn. 37 Zm 415/99.

Zákonná sudkyňa, keďže je zo zákona viazaná právnym názorom dovolacieho súdu, jeho závery vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho z 19. júna 2003 sp. zn. M Obdo V 8/2002 rešpektovala a konala v jeho intenciách (...).

(...)

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje vo vzťahu na objektívnu nestrannosť namietanú namietateľom na časový horizont - prevzatie zastupovania Ing. L. namietateľom a podanou námietkou zaujatosti (plnomocenstvo od Ing. L. je z 26. februára 2003, námietku zaujatosti podal 9. januára 2004), teda takmer po roku, namietateľ dospel k názoru, že zákonná sudkyňa nie je nestranná, čo odporuje ust. § 15a ods.1 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako vyplýva zo spisového materiálu spisu sp. zn. 37 Zm 415/99 zistil, že namietateľovi nebola upieraná možnosť nahliadnuť do tohto spisu, robiť si výpisy a odpisy. (...)

Súhrnne možno konštatovať, že pri novom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky, v intenciách pokynu Ústavného súdu Slovenskej republiky, podrobne vyhodnotil dôvody nevyklúčenia zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v B. pod sp. zn. 37 Zm 415/99. Súčasne zo spisu bývalého Okresného súdu M. sp. zn. 5 C 6/01 Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil a vyhodnotil, podľa pokynu v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, mieru presnosti sťažovateľom uvádzaných okolností v sťažnosti, ako aj podiel jeho účasti na konaní o ochranu osobnosti na bývalom Okresnom súde M. vedenom pod sp. zn. 5 C 6/01.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky i niektorých rozhodnutí Európskeho súdu, že nepostačuje iba subjektívna nestrannosť sudcu, v konkrétnom prípade písomné prehlásenie sudkyne Krajského súdu v B., že sa vo veci necíti byť zaujatá.

Primárnou musí byť skutočnosť, či obava z absencie nestrannosti je v konkrétnom prípade objektívne podmienená.

S poukazom na vyššie horeuvedené konkrétne a preukázateľné okolnosti, ktoré vychádzajú zo spisu sp. zn. 5 C 6/01 bývalého Okresného súdu v M., ako i z okolností zistených v konaní o námietke zaujatosti, a taktiež okolnosti, že po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky došlo k zmene na strane žalobcu (právny zástupca žalobcu JUDr. A. B. dňom 24. januára 2005, nie je procesne účastný konania vo veci), nevytvárajú kvalifikovanú pochybnosť o nestrannosti zákonnej sudkyne s poukazom na javovú stránku veci, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu namietateľa nevyhovel.“

Krajský súd následne uznesením č. k. 37 Zm 415/99-1153 z 13. septembra 2005 zamietol návrh žalobcu na pokračovanie v konaní.

2. Ku konaniu vedenému Okresným súdom B. pod sp. zn. MA 5 C 6/01

Konanie v predmetnej veci začalo 21. júna 2000 pôvodne na Okresnom súde B. V uvedený deň podala JUDr. K. S. (ďalej aj „žalobkyňa“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobu na ochranu osobnosti (zo 16. júna 2000) proti Ing. J. L. za jeho výrok vyslovený na stretnutí s novinármi 1. júna 2000, na ktorom uviedol, že po zhliadnutí reportáže S. z 22. mája 2000, v ktorej sa okrem iného JUDr. K. S. a právny zástupca pôvodného žalobcu v konaní vedenom Krajským súdom v B. pod sp. zn. 37 Zm 415/99 vyjadrovali k postupu JUDr. K. S. ako zákonnej sudkyne v uvedenej veci (pred vynesením rozsudku zo 17. apríla 2000) v súvislosti so spochybnením jej nestrannosti, podal na JUDr. K. S. trestné oznámenie konštatujúc: „... v týchto kontroverzných výpovediach je dostatok dôkazov pre podozrenie z trestného činu prijatia úplatku...“.

Okresný súd B. predložil 25. septembra 2000 vec Krajskému súdu v B. na rozhodnutie o vylúčení sudcov Okresného súdu B., ktorí oznámili, že sa cítia byť vo veci zaujatí.

Krajský súd uznesením č. k. Nc 26/00-15 z 27. októbra 2000 vylúčil sudcov Okresného súdu B. z konania a prikázal vec na prejednanie Okresnému súdu M. (ďalej len „okresný súd“).

Žalobkyňa zaplatila súdny poplatok 10. októbra 2001 (na základe výzvy okresného súdu z 24. septembra 2001) a v uvedený deň vzala žalobu späť v časti, ktorou sa domáhala proti žalovanému zaplataenia nemajetkovej ujmy.

Ing. J. L. splnomocnil na zastupovanie svojej osoby v danej veci advokáta JUDr. E. V. 26. februára 2003, čo bolo okresnému súdu oznámené 28. februára 2003.

Pojednávanie vo veci bolo 3. marca 2003 odročené na 10. apríl 2003. Na pojednávaní 10. apríla 2003 okresný súd vypočul účastníkov konania. K veci sa vyjadrili taktiež ich právni zástupcovia. Pojednávanie bolo odročené na 14. apríl 2003 za účelom vyhlásenia rozsudku. Na pojednávaní 14. apríla 2003 vyhlásil okresný súd rozsudok, ktorým žalobu zamietol.

Žalobkyňa podala odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu 5. novembra 2003. V odvolaní navrhla delegovať vec inému krajskému súdu, keďže pôsobí ako sudkyňa na súde príslušnom rozhodovať o odvolaní.

Spis bol krajskému súdu predložený 26. novembra 2003. Krajský súd predložil vec 18. decembra 2003 najvyššiemu súdu na rozhodnutie o návrhu na prikázanie veci v zmysle § 12 ods. 2 a 3 OSP. Najvyšší súd uznesením sp. zn. Ndc 698/03 zo 6. februára 2004 návrhu na prikázanie veci nevyhovel. Spis bol krajskému súdu vrátený 19. februára 2004. Krajský súd uznesením sp. zn. 10 Co 309/03 z 31. marca 2004 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 5 C 6/01-124 zo 14. apríla 2003 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol okresnému súdu vrátený 18. júna 2004.

Okresný súd pojednával vo veci 20. septembra 2005. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Sťažovateľ namietal porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru napádaným uznesením najvyššieho súdu z 22. júla 2005 po tom, čo najvyšší súd predchádzajúcim uznesením sp. zn. 5 Ndob/2/2004 z 28. januára 2004 rozhodol, že sudkyňa krajského súdu JUDr. K. S. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99, pričom toto rozhodnutie bolo nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/05 z 13. apríla 2005 zrušené.

Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 24/05 z 13. apríla 2005 vyslovil, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndob/2/2004 z 28. januára 2004 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa domáhať sa svojho práva na nestrannom súde garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože z odôvodnenia tohto rozhodnutia najvyššieho súdu nevyplývalo, či sa tento jednoznačne vysporiadal s dôvodmi uvádzanými sťažovateľom a či dôvody uvádzané právnym zástupcom v námietke zaujatosti boli náležite preskúmané. V napadnutom uznesení neboli dostatočne podrobne vyhodnotené dôvody nevyhlúčenia zákonnej sudkyne z konania.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatoval: *„Najvyšší súd sa mal podrobnejšie zaoberať otázkou objektívnej stránky zaujatosti zákonnej sudkyne, ako aj oboznámiť sa so spisom sp. zn. 5 C 6/01 a až po dôkladnom zistení skutkového stavu vyniesť rozhodnutie, či je zákonná sudkyňa vylúčená alebo nie, a toto rozhodnutie podrobne odôvodniť, pokiaľ ide o dôvody na vylúčenie, resp. nevyhlúčenie zákonnej sudkyne týkajúce sa objektívnej stránky zaujatosti, ktorá súvisí s okresným súdom prejednávanej vecou sp. zn. 5 C 6/01. (...)*

Po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou najvyššieho súdu opäť vec prejednať a rozhodnúť o vylúčení, resp. nevyhlúčení zákonnej sudkyne, náležite zistiť skutkový stav a v uznesení o vylúčení, resp. nevyhlúčení zákonnej sudkyne jasne a podrobne uviesť dôvody na vylúčenie, resp. jej nevyhlúčenie.“

Tieto závery ústavného súdu je potrebné chápať a aplikovať v kontexte ústavných kritérií vyplývajúcich z práva na prerokovanie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru v súlade s ich výkladom a interpretáciou v judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), na ktorú poukázal ústavný súd v úvode odôvodnenia svojho nálezu sp. zn. III. ÚS 24/05 z 13. apríla 2005 v danej veci.

V tomto rozhodnutí ústavný súd okrem iného zdôraznil, že existencia nestrannosti musí byť určená podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci, a tiež podľa objektívneho

hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť (III. ÚS 16/00). Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar v. Spojené kráľovstvo). Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, ich právnym zástupcom, svedkom a pod. Sudcom je uložená povinnosť zachovávať maximálnu diskretnosť, ak majú súdiť vec, aby sa nenarušil ich obraz nestranných sudcov (Buscemi v. Taliansko – rozsudok ESĽP zo 16. septembra 1999).

Po oboznámení sa s obsahom napádaného uznesenia najvyššieho súdu z 22. júla 2005, ako aj ďalších označených relevantných podkladov, dospel ústavný súd k záveru, že skutkové zistenia najvyššieho súdu uvedené v tomto rozhodnutí nie sú arbitrárne ani zjavne neodôvodnené.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia sp. zn. 6 Ndob 57/2005 z 22. júla 2005 okrem iného uviedol: *„Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje vo vzťahu na objektívnu nestrannosť namietanú namietateľom na časový horizont – prevzatie zastupovania Ing. L. namietateľom a podanou námietkou zaujatosti (plnomocenstvo od Ing. L. je z 26. februára 2003, námietku zaujatosti podal 9. januára 2004), teda takmer po roku, namietateľ dospel k názoru, že zákonná sudkyňa nie je nestranná, čo odporuje ust. § 15 a ods. 1 O. s. p.“*

V konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99 bola sudkyňa JUDr. K. S. ako zákonný sudca činná do vynesenia prvostupňového rozsudku 17. apríla 2000. Na základe sťažovateľom podaného odvolania bol spis predložený 21. júna 2000 najvyššiemu súdu, ktorý rozsudkom z 29. novembra 2001 prvostupňový rozsudok krajského súdu zo 17. apríla 2000 potvrdil, v dôsledku čoho tento nadobudol právoplatnosť 10. januára 2002.

Advokát JUDr. E. V., PhD., prijal splnomocnenie na zastupovanie Ing. J. L., žalovaného v konaní vedenom Okresným súdom B. pod sp. zn. MA 5 C 6/01, dňa 26. februára 2003, teda po právoplatnom skončení konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99.

Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. M Obdo V 8/2002 z 19. júna 2003 bol v konaní o mimoriadnom dovolaní zrušený odvolací aj prvostupňový rozsudok a vec vedená krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99 sa vrátila na opätovné prerokovanie a rozhodnutie krajskému súdu 30. júla 2003. Až po tomto dátume sa sudkyňa JUDr. K. S. opäť ujala prípadu, pričom sťažovateľ podal prvú námietku zaujatosti proti tejto sudkyňi už 9. októbra 2003. Po jej zamietnutí rozhodnutím najvyššieho súdu z 22. októbra 2003 vzniesol ďalšiu námietku zaujatosti (podaním z 8. januára 2004 doručeným krajskému súdu 9. januára 2004) právny zástupca sťažovateľa.

Z týchto skutočností vyplýva, že prípadné vznesenie námietky zaujatosti proti sudkyňi JUDr. K. S. vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99 z dôvodov uvádzaných sťažovateľom, resp. jeho právnym zástupcom (dvojitý status sudkyne), prichádzalo do úvahy až po 30. júli 2003, keď sa JUDr. K. S. opäť ujala veci ako zákonný sudca.

V konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99 bola sudkyňa JUDr. K. S. ako zákonný sudca činná od 25. marca 1999 do 17. apríla 2000, keď krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 37 Zm 415/99 (právoplatným od 10. januára 2002). Advokát JUDr. E. V., PhD., zastupuje od apríla 1999 v tomto konaní sťažovateľa, ktorý má procesné postavenie žalovaného.

Konanie vedené Okresným súdom M. pod sp. zn. 5 C 6/01 (v súčasnosti Okresným súdom B. pod sp. zn. MA 5 C 6/01) začalo neskôr, 21. júna 2000. Žalobcom je sudkyňa JUDr. K. S. Advokát JUDr. E. V., PhD., prijal splnomocnenie na zastupovanie Ing. J. L., žalovaného v tomto konaní, dňa 26. februára 2003, teda po právoplatnom skončení konania

vedeného krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99. Konanie vedené v súčasnosti Okresným súde B. pod sp. zn. MA 5 C 6/01 dosiaľ neskončilo.

Na základe rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. M Obdo V 8/2002 z 19. júna 2003, ktorým bol na základe mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom zrušený odvolací aj prvostupňový rozsudok, sa vec vedená krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99 vracia na opätovné prerokovanie a rozhodnutie tomuto súdu (30. júla 2003) a sudkyňa JUDr. K. S. sa opäť ujíma prípadu. Toto konanie dosiaľ neskončilo.

V oboch označených konaniach vystupuje ten istý právny zástupca JUDr. E. V., PhD. Vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/99 zastupuje sťažovateľa (v konaní pred ústavným súdom) v procesnom postavení žalovaného a v konaní vedenom Okresným súdom B. pod sp. zn. MA 5 C 6/01 vystupuje ako právny zástupca žalovaného Ing. J. L.

Na dostatočne vystihnutú skutkovú situáciu v napádanom uznesení najvyššieho súdu z 22. júla 2005 nadväzujú aj tomu odpovedajúce právne úvahy.

Súčasťou základného práva na nestranného sudcu (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj požiadavka, aby riešenie problému nestrannosti v rozhodovaní všeobecných súdov prelínal princíp právnej istoty (v rovnakých alebo analogických situáciách rovnako).

Pretože právo na nestranného sudcu (nestranný súd) je nie len základným právom zaručeným v ústave (resp. v listine), ale okrem iného aj právom zaručeným v čl. 6 ods. 1 prvej vete dohovoru, rozhodnutie všeobecného súdu pri riešení problému nestrannosti sudcu v konkrétnom prípade musí byť v záujme týchto práv a aj právnej istoty v súlade s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva.

V opačnom prípade by totiž mohlo dochádzať k tomu, že porovnateľné skutkové okolnosti vyhodnocujú všeobecné súdy po právnej stránke rozdielne ako ústavný súd alebo Európsky súd pre ľudské práva.

Pretože najvyšší súd v súvislosti s napádaným uznesením z 22. júla 2005 v týchto intenciách postupoval a relevantné skutkové zistenia (ktoré napokon náležite vystihol) vyhodnotil v kontexte s konkrétnou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných prípadoch, neporušil sťažovateľovo základné právo domáhať sa svojich práv na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo na prejednanie veci nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok nálezu).

Ústavný súd navyše uvádza, že zástupca sťažovateľa v neposlednom rade poznal alebo poznať mohol a ako profesionál i mal poznať rozvrh práce krajského súdu, a mohol si byť vedomý, že v čase prijatia poverenia vo veci Ing. J. L. (26. februára 2003) môže nastať sťažovateľom namietaný konflikt. Jeho postup nebol protiprávny, ale Slovenský plynárenský priemysel, a. s., nemôže namietat' porušenie svojich práv stavom, ku ktorému podstatne prispel ním zvolený advokát.

Sťažovateľ žiadal zrušiť napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu a priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktorej výšku vyčíslil právny zástupca sťažovateľa sumou 14 583 Sk. Trovy právneho zastúpenia právny zástupca sťažovateľa bližšie špecifikoval ako odmenu za dva úkony právnej služby realizované v roku 2005 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti z 5. septembra 2005) a odmenu za jeden úkon právnej služby realizovaný v roku 2006 (účasť na ústnom pojednávaní 28. marca 2006) vrátane paušálnej náhrady výdavkov a 19 % DPH, ako aj náhradu cestovných výdavkov a náhradu za stratu času (v súvislosti s cestou na ústne pojednávanie z B. do K. a späť).

Keďže ústavný súd vyslovil, že označené práva, ktorých porušenie sťažovateľ namietal, porušené neboli, návrhom na zrušenie napadnutého uznesenia a priznaním trov konania sa nezaoberal, pretože tieto sa viažu na vyhovenie sťažnosti.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k tomuto rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2006